

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код: **91-761-33** Дисциплина: **Методика на ситуационната експертиза**

Ниво : **7. Магистър** ECTS кредити: **1,5**

Обучаващо звено: Катедра „Обществен ред и сигурност“

Анотация на учебната дисциплина

Ситуационните експертизи все още се назначават сравнително рядко поради две основни причини – органите на досъдебно производство и съда не познават в достатъчна степен възможностите на ситуационната експертиза, а от друга страна няма достатъчно подготвени специалисти за извършването на тази експертиза. Теоретичната същност на ситуационната експертиза е отдавна изяснена, но в практическо отношение тя тепърва се налага в наказателния процес. Предмет на ситуационната експертиза е изследване на механизма на разследваното събитие – хронология на действието, процесите, продължителност на отделните етапи от разследваното събитие, количеството, интензивността и динамиката на свързаните с престъплението действия. Чрез ситуационната експертиза е възможно да се разкрие действителният характер на разследваното събитие. Именно чрез нея изводите относно механизма на разследваното събитие могат да бъдат включени към доказателствения материал по делото.

Компетентности като очаквани резултати от обучението

- Знания:** Предназначението на курса е студентите да усвоят теоретични знания относно същността и информационното значение на свързаните с престъплението действия и процеси, методите за изследване на механизма на престъплението и начина извършването му и върху тази основа да придобият практически умения за анализ на материалното отражение на престъплението в процеса на изготвяне на ситуационна експертиза.
- Умения:** Върху основата на придобитите теоретични и практически знания по време на обучението, участниците ще изградят базови умения за анализ на материалното отражение на престъплението в процеса на изготвяне на ситуационна експертиза.
- Отношения и нагласи:** Предполага се възможността обучаемите да комуникират със специалисти и специалисти по теоретични и практически проблеми при изготвяне на ситуационна експертиза.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

- Методи на обучение:** Лекции
- Предварителни изисквания:** Усвояването на учебната дисциплина предполага знания на студентите по Наказателно право – обща и специална част, Наказателно-процесуално право, Криминалистика и Обща теория на съдебните експертизи.
- Осигурявани дисциплини:** Получените знания по "Методика на ситуационната експертиза" ще подпомогне студентите при изучаване на отделните методики на отделните видове експертизи.

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване:	Изпит
Методи и форми на оценяване:	При писмените изпити се отдава предпочитание на тестовата форма, но чрез свободни отговори на зададените въпроси. Поставят се шест въпроса, всеки от които могат да обхващат част от една или няколко теми от конспекта
Критерии за оценяване:	При шест верни и пълни отговора, оценката е "отличен", при пет верни и пълни отговора "много добър", и т.н. Въпросите, които се формулират изискват не само знание, но и аналитично мислене по съответните теми.
Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка:	Студентите изготвят курсов проект - изготвяне на анализ за механизма на разследваното събитие въз основа на зададена обстановка на местопроезшествието. Защитата на курсовия проект в края на обучението е необходимо условие за допускане до изпит на редовна изпитна сесия.

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

Основна литература:

1. Кунчев, Й. Курс по криминалистика. Въведение в криминалистиката. Първи том. С., Сиела, 2020 г.2.
2. Кунчев, Й. Курс по криминалистика. Методология на криминалистическото познание. Втори том. С., Сиела, 2021 г.
3. Белкин, Р.С., Курс криминалистики, М., 2008 г.
4. Белкин, Р.С., Криминалистика: состояние, тенденции, перспективы, М., 1997 г.
5. Кунчев, Й., Криминалистика: престъпление, отражение, познание. С, 2000 г.
6. Кунчев, Й., Криминалистическа тактика, „Албатрос“, 2004 г.

Допълнителна литература:

1. Грановский, Г.Л., Криминалистическая ситуационная экспертиза места происшествия. - В кн.: Рефераты научных сообщений на теоретическом семинаре - криминалистических чтениях 21 апреля 1977 года. М.: ВНИИ судебных экспертиз МЮ СССР, 1977, вып.16, с. 3 - 17.

Речник (ключови думи)

Механизъм на престъплението, начин на извършване на престъплението, действия по прикриване на престъпление, осквернителни действия по отношение на труп, негативни обстоятелства, инсценировка на разследваното събитие и др.

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

№	Тема	Основни въпроси	Лекции	Сем. упр.	Пр. зан.	Извън аудит.	Осигуряване
1	Правни и теоретични основи на ситуационната експертиза	Правни и теоретични основи на ситуационната експертиза	2			4	Кабинети по Криминалистика
2	Начинът на извършване на престъплението като обект на ситуационната експертиза	Начинът на извършване на престъплението като обект на ситуационната експертиза	2			4	Кабинети по Криминалистика
3	Механизмът на престъплението като обект на ситуационна експертиза	Механизмът на престъплението като обект на ситуационна експертиза	2			4	Кабинети по Криминалистика
4	Криминалистически значими действия извън състава на престъплението като обект на ситуационна експертиза	Криминалистически значими действия извън състава на престъплението като обект на ситуационна експертиза	2			4	Кабинети по Криминалистика
5	Методи за установяване на хронологията на разследваното събитие	Методи за установяване на хронологията на разследваното събитие	2			4	Кабинети по Криминалистика
6	Методи за установяване продължителността на отделни етапи на разследваното събитие	Методи за установяване продължителността на отделни етапи на разследваното събитие	1			2	Кабинети по Криминалистика
7	Методи за установяване на количеството, динамиката и интензивността на свързани с разследването събитие действие или процес	Методи за установяване на количеството, динамиката и интензивността на свързани с разследването събитие действие или процес	1			2	Кабинети по Криминалистика
8	Методи на установяване на инсценировка на разследваното събитие	Методи на установяване на инсценировка на разследваното събитие	1			2	Кабинети по Криминалистика
9	Изготвяне на заключение за ситуационна експертиза	Изготвяне на заключение за ситуационна експертиза	1			2	Кабинети по Криминалистика
10	Съдебната анимация като приложение към заключението на ситуационна експертиза	Съдебната анимация като приложение към заключението на ситуационна експертиза	1			2	Кабинети по Криминалистика
	Общо часове		15			30	

Разработили програмата: проф. д.н. Йонко Димитров Кунчев
доц. д-р Валентин Стоянов Недев

Учебната програма е приета от Съвета на катедра „Обществен ред и сигурност“ с протокол № 3/ 03.11.2023 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол № 5/ 05.12.2023 г. и заповед № 52/ 06.12.2023 г. на декана на факултета.